

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

navrhovatele: **Mgr. J.S. , ...**

za účasti: **1. Městský úřad Bezručice, ČSA 196, 349 53 Bezručice**
2. Sdružení nezávislých kandidátů, jednající zmocněnkyní H.Š.

v řízení o návrhu na neplatnost hlasování a na neplatnost voleb do Zastupitelstva města Bezručice konaných ve dnech 5. a 6. října 2018

takto:

- I. Návrh na neplatnost hlasování se zamítá.**
- II. Návrh na neplatnost voleb se zamítá.**
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

[I] Návrh a vyjádření účastníků

Návrh navrhovatele

- 1. Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) byl dne 19. 10. 2018 doručen návrh navrhovatele z téhož dne, kterým se domáhal vyslovení neplatnosti hlasování a voleb do Zastupitelstva města Bezručice konaných ve dnech 5. a 6. října 2018.
- 2. Volby do zastupitelstev obcí jsou upraveny zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách“ nebo „zákon č. 491/2001 Sb.“).
- 3. Navrhovatel podal v souladu s § 60 zákona o volbách návrh na neplatnost hlasování a na neplatnost voleb do Zastupitelstva města Bezručice. Důvodem pro podání tohoto návrhu byla skutečnost, že vítězná volební strana, Sdružení nezávislých kandidátů, ve svém předvolebním letáku zcela záměrně použila nepravdivé a kandidáty dalších dvou volebních stran velmi poškozující informace. Navrhovatel byl přesvědčen, že tyto nepravdivé informace velmi výrazně ovlivnily rozhodování mnoha voličů ve prospěch volební strany Sdružení nezávislých kandidátů, a tím hrubě ovlivnily výsledky hlasování a výsledky voleb do Zastupitelstva města Bezručice.
- 4. Při propočtech navrhovatel zjistil, že rozhodující mandát byl vítězné volební straně přidělen velmi těsně. Pro volby do patnáctičlenného zastupitelstva platí, že každý volič má patnáct hlasů (křížků). Pokud by nastala situace, že pouhých 33 hlasů z celkového počtu

5001 hlasů by od voličů místo kandidátů Sdružení nezávislých kandidátů obdrželi kandidáti SNK TJ Jiskra Bezručice, potom by volební strana SNK TJ Jiskra Bezručice získala o jeden mandát více na úkor Sdružení nezávislých kandidátů. Výsledek voleb byl tedy opravdu velmi těsný, a proto mohla ve prospěch či v neprospěch volebních stran sehrát zcela zásadní roli jakákoliv nepravda či dokonce lež.

5. Navrhovatel se navíc od několika voličů po volbách dozvěděl, že právě kvůli nepravdivým informacím z předvolebního letáku (zbytečná koupě vozu Škoda Octavia, mimořádné odměny starostovi, předražená studie zeleně) nedali své hlasy kandidátům SNK TJ Jiskra Bezručice, ale svými hlasy podpořili kandidáty volební strany Sdružení nezávislých kandidátů, neboť těmto nepravdivým informacím, bohužel, uvěřili. Po volbách se od části voličů také dozvěděl, že sice chtěli původně své hlasy dát kandidátům SNK TJ Jiskra Bezručice, ale protože uvěřili nepravdivým informacím uvedeným na volebním letáku Sdružení nezávislých kandidátů, k volbám vůbec nepřišli. Z navrhovatelových propočtů vyplývá, že pokud by k volbám přišli navíc čtyři voliči (konkrétně se jedná o 57 hlasů), kteří by plně hlasovali pro SNK TJ Jiskra Bezručice, potom by o jeden mandát více získala právě tato volební strana na úkor Sdružení nezávislých kandidátů.
6. Jako důkaz pro podání návrhu navrhovatel připojil předvolební leták Sdružení nezávislých kandidátů zveřejněný v měsíčníku Bezručický zpravodaj na stranách 13 a 14. Bezručický zpravodaj č. 10/2018 byl zveřejněn také na www.bezrucice.cz. Dále byl tento leták distribuován do poštovních schránek některých občanů Bezručic.
7. Leták kromě jiného obsahoval následující odstavec: S ČÍM JSME NESOUHLASILI A CO JSME NEPODPOŘILI
 - Zbytečný nákup nového vozu Škoda Octavia v hodnotě cca 470 000 Kč.
 - Mimořádné odměny starostovi v navrhovaných částkách.
 - Předraženou studii k ozelenění sídliště.
 - Mrzí nás zatížení rozpočtu města vratkou ve výši 3 milionů za nesprávné čerpání dotací z minulých let (nedodržení pravidel čerpání dotace).
8. K jednotlivým bodům navrhovatel doplnil:

Zbytečný nákup nového vozu Škoda Octavia v hodnotě cca 470 000 Kč
9. Koupí vozu Škoda Octavia schvalovalo Zastupitelstvo města Bezručice dne 19. 4. 2017. Z přítomných 11 členů zastupitelstva bylo pro 9 hlasů, jeden se zdržel a jeden byl proti. Koupě vozu Škoda Octavia by neprošla, pokud by ji z kandidátů volební strany Sdružení nezávislých kandidátů nepodpořili paní A.K., Bc. J.M., Ing. M.K. Koupí vozu Škoda Octavia svým hlasem podpořila i Mgr. Ing. M.C., která v těchto volbách již nekandidovala, ale v předchozím volebním období byla členkou zastupitelstva zvolenou za volební stranu Sdružení nezávislých kandidátů (pozn. Zastupitelstvo města Bezručice má patnáct členů a ke schválení jakéhokoli návrhu je tedy třeba minimálně 8 hlasů).

Mimořádné odměny starostovi v navrhovaných částkách

10. Dne 24. 1. 2018 bylo na zasedání Zastupitelstva města Bezručice přítomno 14 členů. Pro mimořádnou odměnu starostovi hlasovalo 9 členů, ostatní se zdrželi. Z volební strany Sdružení nezávislých kandidátů hlasoval pro mimořádnou odměnu starostovi pan L.K. a Mgr. Ing. M.C. . Bez těchto dvou hlasů by mimořádná odměna nebyla schválena.

Předražená studie k ozelenění sídliště

11. Dne 12. 10. 2016 bylo na zasedání Zastupitelstva města Bezručice přítomno 13 členů. Pro podání žádosti o poskytnutí dotace na realizaci projektu „Revitalizace zeleně na sídlišti v Bezručicích“ do 33. výzvy Operačního programu Životní prostředí, prioritní osa 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu, specifický cíl: 4.4 - Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech hlasovalo 11 členů. Z volební strany Sdružení nezávislých kandidátů pro podání žádosti o dotaci hlasovali pan M.H., Ing. M.K. a Bc. J.M..
12. Označení „předražená studie“ bylo v rámci volebního letáku zcela záměrně použito s cílem poškodit zbylé dvě volební strany. Zhotovitel projektu revitalizace zeleně v ulici Na Sídlišti byl vybrán v souladu s pravidly Operačního programu Životní prostředí. Smlouva o dílo byla schválena dne 21. 8. 2017 na 68. jednání Rady města Bezručice všemi pěti hlasy, tedy i hlasem pana L.K. z volební strany Sdružení nezávislých kandidátů. Zvláštní je také skutečnost, že nikdy před zveřejněním volebního letáku v Bezručickém zpravodaji č. 10/2018 nebyla nikým vznesena jakákoliv připomínka či námitka k ceně celého projektu.
13. Výsledky hlasování jsou zaznamenány v zápisech ze zasedání Zastupitelstva města Bezručice a v zápisech z jednání Rady města Bezručice. Vše je snadno dohledatelné a prokazatelné.
14. Je tedy zcela jednoznačné, že slova „S ČÍM JSME NESOUHLASILI A CO JSME NEPODPOŘILI“ jsou nepravdivá a jejich cílem bylo získat nekalým způsobem přízeň voličů, a tím hrubě ovlivnit výsledky hlasování a výsledky voleb do Zastupitelstva města Bezručice.

Vyjádření Městského úřadu Bezručice

15. Městský úřad Bezručice jakožto volební orgán se k věci vyjádřil v podání ze dne 25. 10. 2018, přičemž konstatoval toliko, že mu nepřísluší posuzovat, zda byly výsledky hlasování a voleb ovlivněny. V příloze vyjádření byly zaslány zápisy, usnesení, seznamy příloh, prezentační listiny a hlasování ze zasedání Zastupitelstva města Bezručice, která se konala ve dnech 12. 10. 2016, 19. 4. 2017 a 24. 1. 2018, při nichž se hlasovalo o výše zmíněných skutečnostech (realizace projektu „Revitalizace zeleně“, schválení mimořádné odměny starostovi, schválení koupě automobilu).

Vyjádření zmocněnkyně volební strany Sdružení nezávislých kandidátů

16. V neposlední řadě se dne 29. 10. 2018 k návrhu vyjádřila paní H.Š., zmocněnkyně volební strany Sdružení nezávislých kandidátů. K věci uvedla, že předpokladem pro vyslovení neplatnosti hlasování nebo neplatnosti voleb je splnění tří podmínek, a to porušení volebního zákona, hrubé ovlivnění výsledků voleb a dále příčinná souvislost mezi porušením volebního zákona a takto ovlivněnými výsledky voleb. Příslušný zákon o volbách, konkrétně v § 60, umožňuje navrhovateli podat návrh na neplatnost voleb či hlasování, pokud má navrhovatel za to, že byla porušena ustanovení zákona o volbách do zastupitelstev obcí, a to způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování, resp. voleb. Tvzení uvedená v návrhu, která navíc z velké části nejsou podpořena odpovídajícími důkazy, v žádném případě neopodstatňují závěr o splnění těchto tří podmínek.
17. Nepravdivost informací: Skutečnosti o výsledcích jednotlivých hlasování uvedené v návrhu mohou být i pravdivé (s ohledem na velmi omezený časový prostor pro vyjádření nebyla úplnost ověřena), nicméně rozhodně nevedou k závěru, že informace uvedené volební stranou Sdružení nezávislých kandidátů (dále jen „SNK“) v textu, který je

v návrhu citován, jsou nepravdivé. Z tvrzení o tom, že mezi záležitostmi, s nimiž jako volební strana „nesouhlasili a nepodpořili“, jsou uvedeny i takové, pro něž někteří kandidáti SNK jako jednotlivci hlasovali, nelze dovozovat závěr, že by takováto informace jako celek, uvedená v předvolebním textu, byla nepravdivá. Každý jednotlivý zastupitel se při hlasování o konkrétní záležitosti rozhoduje svobodně, podle svého svědomí. Některé v této souvislosti navrhovatelem uváděné osoby navíc v těchto volbách již ani nekandidovali, některé naopak v minulém volebním období nebyli zvoleni za volební stranu SNK. Cílem uvedení těchto informací nebylo, jak je navrhovatelem SNK zcela bezdůvodně přisuzováno, záměrně použít nepravdivé informace a nekalým způsobem tak získat přízeň voličů. V této souvislosti SNK ani nezkoumalo to, jakým konkrétním způsobem který bývalý zastupitel či současný kandidát jednotlivě hlasoval, protože převažující názor SNK je takový, jak bylo uvedeno v příslušném textu.

18. Hlavním účelem zveřejněného textu naopak bylo voličům sdělit pohled SNK na to, jak by určité záležitosti řešili a jak by nakládali s veřejnými prostředky, pokud by získali dostatečnou voličskou podporu. Proto mohlo dojít k tomu, že dané informace byly zjednodušující a zobecňující, což je však rozhodně nečiní nepravdivými či dokonce lživými.
19. K některým tvrzeným nepravdám: Co se týče mimořádné odměny starostovi, navrhovatel úplně přehlédl podstatnou část informace, a to, že odměny nebyly podpořeny „v navrhovaných částkách“. Konkrétně šlo o to, že starosta sám či rada města mimořádnou odměnu pravidelně navrhovali v mnohem vyšších částkách, než byly nakonec schváleny, s tím, že pokud ji nakonec někteří kandidáti volební strany SNK podpořili, pak ve snížené výši, kterou často sami navrhli. Ve věci studie k zeleni navrhovatel, nelze soudit, zda záměrně nebo omylem, zaměňuje „studii k ozelenění sídliště“ a samotnou realizaci revitalizace zeleně na sídlišti. Pořízení studie k zeleni na sídlišti bylo v zastupitelstvu (z pohledu SNK právě proto, že byla předražená) napoprvé dokonce zamítnuto. Realizaci zeleně samotnou následně opravdu někteří tehdejší zastupitelé či současní kandidáti SNK podpořili, avšak jednalo se opět pouze o jednotlivce. Ani samotný projekt zeleně v navrhované podobě většina kandidátů SNK nepodpořila právě s argumentem, že jde o projekt příliš drahý, který by bylo možné realizovat, částečně i vlastními prostředky, mnohem levněji a efektivněji.
20. Porušení volebního zákona: Zákon o volbách do obecních zastupitelstev ohledně vedení kampaně stanoví pouze stručná pravidla a dokonce nezakazuje ani vedení nečestné a nepoctivé kampaně či uvádění nepravdivých informací, přičemž soudy v předchozích obdobných případech opakovaně dovodily, že ani uvedení nepravdivých informací ve volební kampani (zejména nikoliv ve volební kampani k volbám do obecních zastupitelstev) nepředstavuje automaticky porušení volebního zákona. Tím spíše nemohlo dojít k porušení volebního zákona, když uvedené informace, jak bylo uvedeno výše, nejsou nepravdivé. Lze je snad v nejhorším případně označit za zjednodušující a zobecňující, což je naprosto běžnou a legitimní praxí ve volebních kampaních.
21. Navíc, jak též opakovaně zdůraznily soudy v obdobných případech, v rámci volební kampaně při uvádění informací, které soupeři považují za nepravdivé či zavádějící, je podstatné to, zda tito soupeři měli možnost dané informace uvést na pravou míru a reagovat na ně. Pokud navrhovatel považoval uvedené informace za nepravdivé a navíc natolik důležité, že mohly mít hrubý vliv na volební výsledek, měl na ně reagovat způsobem, který uvedl ve svém návrhu, ještě v rámci volební kampaně, když k tomu objektivně měl možnost. Navrhovatel je členem redakční rady Bezdrůžického zpravodaje,

ve kterém byly předmětné informace zveřejněny, takže mu byly známy dlouho předem (redakční uzávěrka byla 21. září 2018). Navíc po zveřejnění daných informací v Bezdrůžickém zpravodaji (vydán 1. října 2018) volební strana, za kterou navrhovatel kandidoval (SNK TJ Jiskra Bezdrůžice – pozn. soudu), distribuovala do poštovních schránek voličů v Bezdrůžicích svůj volební leták, ve kterém jistě mohla řádně reagovat. Je tedy s podivem, že navrhovatel se až v předmětném návrhu vyjádřil v tom smyslu, že uváděné informace by měly být nepravdivé.

22. Hrubé ovlivnění výsledku voleb: Výpočty uváděné navrhovatelem ve věci případného ovlivnění výsledku voleb jsou nepřesné. Při účasti 418 voličů a počtu 5001 odevzdaných hlasů je zřejmé, že vůbec nelze počítat s tím, že volič, který volí, odevzdává kterékoliv volební straně plných 15 hlasů (průměr z daných čísel je 11 hlasů). Navíc je ve volbách do zastupitelstev v takto malých obcích obecně známým pravidlem, že voliči málokdy volí celé strany a naopak pravidelně „křížkují“ napříč volebními stranami. V žádném případě pak nelze počítat s alternativou, že by určití voliči automaticky dali všechny své hlasy namísto jedné volební straně jiné volební straně (tj. alternativa dle návrhu s chybějícími 33 hlasy). Teoreticky lze snad tedy počítat pouze s alternativou, že by museli přijít další voliči, kteří by své hlasy dali této jiné straně (tj. alternativa dle návrhu s chybějícími 57 hlasy). Při průměrném počtu odevzdaných hlasů by se tedy muselo jednat nikoliv o 4 dodatečné voliče, ale minimálně o 6 voličů s tím, že bereme-li v úvahu uvedené „kroužkování“, musel by při účasti tří volebních stran být tento počet minimálně dvojnásobný. Ve světle těchto informací je chybějící počet potenciálně ovlivněných voličů v poměru k počtu voličů, kteří se vůbec voleb zúčastnili, výrazný a nelze tedy dovozovat, že by se vůbec mohlo jednat o hrubé ovlivnění výsledku voleb.
23. Příčinná souvislost: Zákon výslovně vyžaduje, aby případným porušením zákona o volbách byly výsledky voleb přímo hrubě ovlivněny. Nepostačí tedy, že by takovéto porušení mohlo k hrubému ovlivnění vést. Navrhovatel ve svém návrhu uvedl, že se od několika voličů dozvěděl, že právě kvůli nepravdivým informacím uvedeným v letáku nedali své hlasy kandidátům jeho volební strany (SNK TJ Jiskra Bezdrůžice), ale kandidátům volební strany SNK, apod. Důkazy navrhovatel pro toto své tvrzení nepředložil a samozřejmě ani předložit nemůže. Reálně je totiž naprosto nesmyslná představa, že by někteří voliči (a to v dostatečném počtu dle výše uvedených propočtů), kteří volební stranu SNK volili, namísto ní volili právě volební stranu, za niž navrhovatel kandidoval, resp. snad že by dokonce voliči, kteří původně chtěli volit volební stranu, za niž navrhovatel kandidoval, kvůli uvedeným informacím vůbec k volbám nešli, ale byly by bývali naopak šli jen proto, že by se dozvěděli, že někteří jednotlivci z řad kandidátů SNK či bývalých zastupitelů v konkrétních několika případech hlasovali oproti obecnému názoru volební strany SNK vyjádřenému v letáku jinak. Takový důsledek by snad bylo možné uvažovat, a to opět jen velmi teoreticky, jen tehdy, pokud bychom tvrdili nějaké nepravdivé informace o protikandidátech, které je odradily. Ani sám navrhovatel evidentně tomuto případnému vlivu na volby nevěřil, jinak by jistě ještě před volbami reagoval a tyto informace voličům dodal. Navrhovatel sám navíc jako starosta často ve vybraných záležitostech údaje o konkrétních hlasujících v jednotlivých případech ve stejné tiskovině (v Bezdrůžickém zpravodaji) uváděl, a lze tedy přepokládat, že voliči, které tyto informace oslovily, byli, minimálně v některých případech, z té samé tiskoviny obeznámeni i s tím, jak v kterých případech a kteří zastupitelé SNK hlasovali. Je tedy zřejmé, že uvedení daných konkrétních informací, navíc zabírajících jen malý prostor v rámci celého předvolebního příspěvku strany SNK v Bezdrůžickém zpravodaji,

rozhodně nemohlo, i kdyby byly nepravdivé a porušovaly zákon, hrubě ovlivnit výsledky voleb, natož aby je ve skutečnosti ovlivnily.

24. Pokud se sám navrhovatel k daným informacím nevyjádřil v rámci předvolební kampaně, lze dovodit, že předpokládal, že tyto informace nebudou pro výsledek voleb podstatné. Až dnes, kdy je výsledek voleb známý, tvrdí, že snad byly nepravdivé a mohly hrubě ovlivnit tento výsledek. Strana SNK záměrně žádné nepravdivé informace v rámci předvolební kampaně neuvedla a uvedené informace naopak patří do politické soutěže, v níž tentokrát byli úspěšnější než navrhovatel. Navrhovatel pouze účelově v důsledku svého neúspěchu ve volbách hledá možnosti, jak legitimní a svobodnou volbu voličů zpochybnit a snad i prodloužit svůj výkon funkce starosty.
25. Jak uvedly soudy ve svých dřívějších rozhodnutích v obdobných věcech, zásah soudní moci do výsledků voleb je přípustný pouze v naprosto výjimečných a naprosto excesivních případech. Po zpřísnění předpokladů pro úspěšnost návrhu na neplatnost hlasování či voleb (viz výše uvedený požadavek skutečného hrubého ovlivnění voleb) to samozřejmě platí dvojnásob. Soudy např. uvedly, že je třeba „respektovat svobodný výkon volebního práva každým z voličů spojený s jeho odpovědností za vlastní volbu“ a dále, že při hodnocení případné předvolební kampaně je podstatné, „aby měli kandidáti v kampani možnost, pokud tak uznají za vhodné, se vyjádřit ke krokům, i těm kontroverzním svého protikandidáta, a tím umožnit voličům, aby si sami o kandidátech udělali vlastní představu. Je pak na voličích, aby výsledek tohoto svého hodnocení promítli do rozhodnutí, jak naložit se svým hlasem. Úkolem soudu nemůže být neohraničené hodnocení volební kampaně z hledisek etiky, vhodnosti, přesvědčivosti či vkusu“.
26. S ohledem na výše uvedené zmocněnkyně SNK navrhla předmětný návrh jako nedůvodný zamítnout, neboť nebyly splněny žádné zákonné předpoklady pro prohlášení neplatnosti hlasování či neplatnosti voleb.

[III] Posouzení věci krajským soudem

27. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“). Soudnictví ve věcech volebních je upraveno v § 88 a následujících soudního řádu správního, přičemž neplatnost voleb a hlasování je upravena v § 90 s. ř. s.
28. Soud ve věci rozhodl dle § 90 odst. 3 s. ř. s. bez jednání.
29. Podle § 90 odst. 1 s. ř. s., za podmínek stanovených zvláštními zákony může se občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.
30. Podle § 90 odst. 2 věty první s. ř. s., řízení o návrhu na neplatnost voleb nebo na neplatnost hlasování jsou účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán, politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena, nebo nezávislý kandidát.
31. Podle § 60 odst. 1 zákona o volbách, podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva

obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva (dále jen „navrhovatel“). Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.

32. Podle § 60 odst. 2 zákona o volbách, návrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování.
33. Podle § 60 odst. 3 zákona o volbách, návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb.
34. Leitmotivem návrhu je zpochybnění hlasování a voleb do Zastupitelstva města Bezručice založené na tvrzení o nekalých předvolebních praktikách Sdružení nezávislých kandidátů.
35. Jak vyplývá z dikce § 60 odst. 2 a 3 zákona o volbách, resp. soudní judikatury, návrh na neplatnost hlasování či voleb může být úspěšný v případě, kdy je zákon o volbách porušen způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování nebo voleb. Nejvyšší správní soud zaujal v usnesení ze dne 15. 2. 2018, čj. Vol 16/2018-33 (publikováno pod č. 3717/2018 Sb. NSS, k dispozici na www.nssoud.cz) toto stanovisko: *Zákon č. 322/2016 Sb., kterým se mění volební zákony a další související zákony, zpřísnil podmínky pro vyhovění volební stížnosti. Zásah volebního soudu již není podmíněn pouhou potencialitou vlivu zjištěné protizákonnosti na výsledek volby, nýbrž je nutné, aby porušení zákona výsledek volby skutečně ovlivnilo, a to hrubým způsobem. Intenzita nezákonného jednání musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, byly by výsledky hlasování a voleb zcela jiné.*
36. Základní tvrzení, jímž se zpochybňuje regulérnost hlasování a voleb, se odvíjí od informací, které byly uveřejněny v předvolebním letáku Sdružení nezávislých kandidátů zveřejněném v říjnovém čísle Bezručického zpravodaje (str. 14) [příp. distribuovaném do schránek obyvatel Bezručic] v rámci textu informujícího o volebním programu Sdružení nezávislých kandidátů. Konkrétně se jednalo o tuto část: *„S čím jsme nesouhlasili a co jsme nepodpořili*
 - Zbytečný nákup nového vozu Škoda Octavia v hodnotě cca 470 000 Kč
 - Mimořádné odměny starostovi v navrhované výši
 - Předraženou studii k ozelenění sídliště
 - Mrzí nás zatížení rozpočtu města vratkou ve výši 3 milionů za nesprávné čerpání dotací z minulých let (nedodržení pravidel čerpání dotací.“
37. Ústavní soud v nálezu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04 (k dispozici na <https://nalus.usoud.cz>), vyjevil mj. toto: *„Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá. (...) Všechny možné vady a pochybení je v tomto smyslu třeba považovat za relativní a jejich význam je třeba poměřovat jejich dopadem na výsledek voleb do zastupitelského orgánu jako takového nebo na výsledek volby konkrétního kandidáta, popř. na výsledek hlasování, a to podle principu proporcionality.“* Soud se zaměřil na podstatu věci a dospěl k závěru, že domněnka platnosti volebního rozhodnutí voličů nebyla zpochybněna relevantním způsobem.

38. Lze jistě souhlasit s navrhovatelem v tom, že nekorektní volební kampaň může ve svém důsledku ovlivnit rozhodování voličů. K tomu, aby soud prohlásil hlasování či volby za neplatné, je však nezbytné, aby takové porušení volebního zákona mělo intenzitu vedoucí k hrubému ovlivnění výsledků hlasování, resp. voleb. To však nebylo prokázáno.
39. Volební výsledky nelze zpochybnit pouhým tvrzením, že „jsme se od několika voličů po volbách dozvěděli, že právě kvůli nepravdivým informacím z předvolebního letáku (...) nedali své hlasy kandidátům SNK TJ Jiskra Bezručice, ale svými hlasy podpořili kandidáty volební strany Sdružení nezávislých kandidátů, neboť těmto nepravdivým informacím bohužel uvěřili.“, resp. „po volbách jsme se od části voličů také dozvěděli, že sice chtěli původně své hlasy dát kandidátům SNK TJ Jiskra Bezručice, ale protože uvěřili nepravdivým informacím uvedeným na volebním letáku Sdružení nezávislých kandidátů, k volbám vůbec nepřišli.“ Navrhovatel se omezil pouze na nekonkrétní údaje typu „několik voličů“ a „část voličů“. Z povahy tajného hlasování ve volbách [zde do zastupitelstva obce] vyplývá, že jeho výsledek není možné zpochybnit pozdějším (veřejným) prohlášením voliče (voličů) o tom, jak a koho - volební stranu, kandidáta - volil či nevolil. Účast nebo neúčast na hlasování a volbě je svobodným rozhodnutím každého voliče a tajná volba je jedním ze základních, Ústavou i Listinou základních práv a svobod zaručených, práv občana-volice při volbách do zastupitelských sborů (k tomu srov. čl. 102 odst. 1 Ústavy: „Členové zastupitelstev jsou voleni tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva.“, příp. čl. 21 odst. 3 Listiny: „Volební právo je všeobecné a rovné a vykonává se tajným hlasováním.“). Volební zákon vylučuje, aby volič vhodil úřední obálku s volebním lístkem do volební schránky, aniž by před tím nevstoupil do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků. To vyplývá jak ze znění § 34 odst. 1 zákona o volbách, podle něhož „Po obdržení hlasovacích lístků a úřední obálky vstoupí [tedy nikoliv může vstoupit] volič do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků.“, tak především ze znění § 34 odst. 6 téhož zákona („Volič po opuštění prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků vloží úřední obálku před okrskovou volební komisí do volební schránky. Voliči, který se neodebral do tohoto prostoru, komise hlasování neumožní.“). Podle § 31 odst. 3 zákona o volbách jsou ve volebních místnostech pro úpravu hlasovacích lístků určeny zvláštní prostory oddělené tak, aby byla zajištěna tajnost hlasování, přičemž počet těchto prostorů určí starosta s přihlédnutím k počtu voličů ve volebním okrsku. Z řečeného tedy vyplývá, že volič se musí k úpravě hlasovacího lístku, a tedy k první etapě realizace své volby (tou druhou je pak vlastní vhození obálky do volební schránky), odebrat do prostor k tomu určených, kde musí být sám. A je-li volič při uvedené fázi své volby zcela sám, pak logicky nelze jeho „finální“ volbu ani potvrdit, ani vyvrátit žádným pozdějším prohlášením, ať by jej učinil kdokoli.
40. Nadto, sám navrhovatel na poslední straně návrhu konstatoval, že „výsledky hlasování jsou zaznamenané v zápisech ze zasedání Zastupitelstva města Bezručice a v zápisech Rady města Bezručice“, přičemž „vše je snadno dohledatelné a prokazatelné.“ Mohli-li si tedy voliči (ne)pravdivost informací uvedených v předvolebním letáku Sdružení nezávislých kandidátů ověřit, pak je domněnka o jejich možném ovlivnění textem letáku ještě o něco spekulativnější.
41. A stejnou, tedy spekulativní povahu má i tvrzení, že „pokud by nastala situace, že pouhých 33 hlasů z celkového počtu 5001 hlasů by od voličů místo kandidátů Sdružení nezávislých kandidátů obdrželi kandidáti SNK TJ Jiskra Bezručice, potom by volební strana SNK TJ Jiskra Bezručice získala o jeden mandát více na úkor Sdružení nezávislých kandidátů.“, resp. „pokud by k volbám přišli navíc 4 voliči (konkrétně se jedná o 57 hlasů), kteří by plně hlasovali

pro SNK TJ Jiskra Bezručice, potom by o jeden mandát více získala právě tato volební strana na úkor Sdružení nezávislých kandidátů.“ Jistě, i taková varianta je možná. Ale stejně možné je, že by oněch 33, resp. 57 hlasů obdržela další ze stran kandidujících v Bezručicích, a to KDU-ČSL. Obdobně by bylo možno uvažovat nad tím, kdyby těch hlasů nebylo třiatřicet, resp. sedmapadesát, ale například sto, dvě stě, tři sta. Variant je nepřehledné množství. Bez důkazů to ale budou vždy domněnky typu „co by se stalo, kdyby ...“. To ovšem k relevantnímu zpochybnění volebního výsledku nestačí.

42. Prizmatem řečeného soud dospěl k závěru, že návrhy na neplatnost hlasování a neplatnost voleb do Zastupitelstva města Bezručice konaných ve dnech 5. a 6. října 2018 nejsou důvodné. Návrhy byly proto usnesením podle § 90 odst. 3 věty první s. ř. s., ve spojení s § 78 odst. 7 s. ř. s. *per analogiam* zamítnuty.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřijatelná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Toto usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu, tj. dne 8. listopadu 2018 (§ 93 odst. 5 věta druhá s. ř. s.).

Plzeň 8. 11. 2018

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D. v.r.
předseda senátu